

Sygn. akt VW 1460/17

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lipca 2017 r.

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie V Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący SSR Klaudia Milek

Protokolant: sekr. sądowy Paulina Kowalczyk

Oskarżyciel publiczny S. Z.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 lipca 2017 r. sprawy, przeciwko **E. D.** s. H. i A. ur. (...) w W.

obwinionego o to że:

W piśmie z dnia 25 października 2016r., będąc Prezesem Zarządu firmy (...) sp. Z o.o., która była właścicielem pojazdu marki P. o numerze rejestracyjnym (...), wbrew obowiązкови na żądanie Straży Miejskiej, nie wskazał komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w dniu 1 stycznia 2016r. ok. godz. 8.55.

tj. za wykroczenie z art. 96§3 KW w zw. z art. 78 ust. 4 Ustawy z dnia 20.06.97r. Prawo o ruchu drogowym Dz. U. nr 108 poz 908 z późn. zm.

orzeka

I. Obwinionego E. D. uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 96 § 3 kw wymierza karę grzywny w wysokości 200 (dwieście) złotych.

II. Zasądza od obwinionego 30 (trzydzieści) złotych tytułem opłaty , obciąża go kosztami postępowania w sprawie w kwocie 100 (sto) złotych.

Sygn. akt V W 1460/17

UZASADNIENIE

Na podstawie zgromadzonego i ujawnionego w toku rozprawy głównej materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strażnik miejski K. R. w dniu 1 stycznia 2016 r. ok. godz. 8.55 w W. przy ul. (...) ujawnił wykroczenie drogowe z art. 92 § 1 kw, polegające na niezastosowaniu się przez kierującego pojazdem marki P. o nr rej. (...) do znaku drogowego B-36, tj. zakazu zatrzymywania się (notatka urzędowa – k. 1, zdjęcia – k. 2).

W związku z powyższym, Straż Miejska podjęła czynności wyjaśniające, które wykazały, iż właścicielem pojazdu jest (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., nr KRS (...) (dalej: „spółka”). Jak wynika z danych Krajowego Rejestru Sądowego, do reprezentowania spółki jest zarząd, w skład którego według stanu na dzień wystąpienia o informacje (4.10.2016 r.) wchodziły dwie osoby – E. D. jako prezes oraz P. W. jako wiceprezes. Sposób reprezentacji ustalony jest w ten sposób, że do składania oświadczeń w imieniu spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków zarządu albo jednego członka zarządu łącznie z prokurentem (informacja z KRS – k. 5-8). Straż Miejska wezwiała każdą z w/w osób za pośrednictwem poczty na adres spółki, do wskazania, komu powierzyli pojazd w

oznaczonym czasie zaznaczając, że spoczywa na nich obowiązek wskazania, komu powierzyli pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie oraz, że osobę, której powierzyli pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie należy wskazać poprzez wypełnienie i dostarczenie Straży Miejskiej części B załącznika w terminie 7 dni od otrzymania wezwania. Straż Miejska jednocześnie poinformowała, że w przypadku, gdy nie dopełni obowiązku określonego w art. 78 ust. 4, 5 ustawy Prawo o ruchu drogowym, tj. nie wskaże komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie i popełni wykroczenie określone w art. 96 § 3 Kodeksu Wykroczeń oraz, że w związku z powyższym, zakończenie prowadzonych czynności wyjaśniających w sprawie nastąpi poprzez wyrażenie zgody na przyjęcie mandatu karnego kredytowanego w wysokości 100 zł, a także, że mandat karny kredytowany zostanie wystawiony i przesłany po uprzednim wypełnieniu, podpisaniu i odesłaniu załączonego oświadczenia, zawartego w części C załącznika (wezwania – k. 9, 11). Wezwania doręczono w siedzibie spółki w dniu 11 października 2016 r. (zpo – k. 10, 12). W odpowiedzi na pismo Straży Miejskiej spółka przesłała wypełniony formularz oświadczenia – część załącznika, w którym jako imię i nazwisko osoby, której powierzono wpisano (...), imię ojca: (...). Oświadczenie nie zostało podpisane nazwiskiem żadnej osoby fizycznej, a jedynie pieczęcią i odręcznym napisem (...) (oświadczenie – k. 13).

Wobec powyższego, Straż Miejska skierowała do Sądu wnioski o ukaranie E. D. jako prezesa (...) sp. z o.o. za wykroczenie z art. 96 § 3 kw. Wyrokiem nakazowym z dnia 30 grudnia 2016 r. obwiniony został uznany za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu. Od wyroku nakazowego sprzeciwił obwiniony, wnosząc o uniewinnienie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: dokumentów w postaci: notatek strażników miejskich (k. 1, 21), zdjęć (k. 2), wezwań do wskazania użytkownika pojazdu (k. 3, 9, 11), zwrotnych potwierdzeń odbioru (k. 4, 10, 12), informacji odpowiadającej odpisowi aktualnemu z KRS (k. 5-8), oświadczenia spółki (k. 13), pism obwinionego (k. 16, 32, 40), które to dokumenty wobec braku przeciwdowodów i braku kwestionowania ich prawdziwości przez strony, Sąd ocenił jako odpowiadające prawdzie.

Sąd zważył, co następuje:

Sąd wobec faktu, iż obwiniony ani w postępowaniu wyjaśniającym, ani też przed Sądem nie skorzystał z możliwości złożenia wyjaśnień, ustalił stan faktyczny w oparciu o zgromadzone w sprawie dowody z dokumentów. Przywoływane przy tym przez obwinionego okoliczności zarówno w piśmie z dnia 25 października 2016 r. jak także w sprzeciwie od wyroku nakazowego, nie powodują też braku wyczerpania znamion zarzucanego mu wykroczenia, nie mogą zatem prowadzić do wykluczenia jego odpowiedzialności. Treść tych wyjaśnień obwinionego wskazuje, iż stanowią one rezultat braku dostatecznej refleksji nad zakresem obowiązku ciążącego na osobie reprezentującej właściciela pojazdu (którym to właścicielem w niniejszej sprawie jest osoba prawna) z mocy art. 96 § 3 kw i art. 78 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym.

Zgodnie z art. 96 § 3 kw, karze grzywny podlega ten, kto wbrew obowiązkowi nie wskaże na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Wykroczenie określone w art. 96 § 3 kw ma na celu zatem m.in. ustalenie kierującego pojazdem w razie popełnienia przestępstwa lub popełnienia wykroczenia z udziałem tego pojazdu. Przepis ten odnosi się wprost do obowiązku wynikającego z art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym, zgodnie z którym właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec. Zgodnie z art. 78 ust. 5 ustawy Prawo o ruchu drogowym W przypadku, gdy właścicielem lub posiadaczem pojazdu jest osoba prawna, do udzielenia informacji, o której mowa w ust. 4, obowiązana jest osoba wyznaczona przez organ uprawniony do reprezentowania tego podmiotu na zewnątrz, a w przypadku niewyznaczenia takiej osoby - osoby wchodzące w skład tego organu zgodnie z żądaniem organu, o którym mowa w ust. 4, oraz sposobem reprezentacji podmiotu.

W niniejszej sprawie do obwinionego E. D. w dniu 5 października 2016 r. skierowane zostało wezwanie, w którym został on pouczone o treści art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym i wezwany do pisemnego wskazania danych osoby, której pojazd w oznaczonym w tych pismach czasie został powierzony do używania lub kierowania i udzielenia

odpowiedzi w terminie 7 dni od dnia otrzymania pisma. Wezwanie to zostało odebrane przez pracownika spółki (...) sp. z o.o. Należy zaznaczyć, iż sytuacja, w której osoba osobiście zobowiązana odebrała kierowane do niej pismo uprawnionego organu i nie udzieliła na nie właściwej odpowiedzi lub w ogóle jej zaniechała, przesądza o wypełnieniu przez taką osobę znamion wykroczenia stypizowanego w art. 96 § 3 kw. (por. W. Jankowski [w:] Grzegorzczak T. (red.), Jankowski W., Zbrojewska M., Kodeks wykroczeń. Komentarz, Wolters Kluwer 2013). W takim przypadku niewskazaniem będzie przede wszystkim udzielenie odpowiedzi negatywnej, np. w przypadku, gdy osoba zobowiązana nie wskaże żadnej osoby, ale niewskazaniem będzie również zaniechanie udzielenia odpowiedzi na powyższe pytanie. Zdaniem Sądu, ustawodawca przewidział bowiem możliwość niewskazania wbrew obowiązкови przez zobowiązanego osoby kierującej lub używającej dany pojazd w oznaczonym czasie jedynie pod warunkiem wykazania, że pojazd ten został użyty po pierwsze wbrew woli i wiedzy ww., po drugie przez nieznaną osobę, po trzecie ww. nie mógł temu zapobiec. Warunki te jednocześnie muszą zostać spełnione łącznie.

Ze zgromadzonego materiału dowodowego bezsprzecznie wynika, że obwiniony nie wywiązał się z nałożonego na niego obowiązku gdyż nie wskazał konkretnej osoby, która w czasie zdarzenia dysponowała pojazdem, zarządzanej przez niego spółki.

W niniejszej sprawie bezspornym jest, że w dniu 1 stycznia 2016 r. ok. godz. 8:55 strażnik miejski ujawnił wykroczenie drogowe popełnione przez kierującego pojazdem marki P. o nr rej. (...). Świadczy o tym notatka urzędowa oraz sporządzone przez strażnika miejskiego zdjęcie dokumentujące powyższe zdarzenie. Bezsporne jest również, że obwiniony został skutecznie wezwany przez Straż Miejską do udzielenia informacji o osobie, której powierzony został ww. pojazd do kierowania lub używania w tym czasie otrzymał wezwanie do wskazania konkretnej osoby. Wezwanie zostało doręczone pracownikowi spółki, będącej właścicielem samochodu, przy czym obwiniony nie podnosił żadnych uwag co do tego przekazania wezwania, tym samym należało uznać, że zostało ono skutecznie doręczone w dacie odbioru przez pracownika (11 października 2016 r.).

W odniesieniu do podnoszonych przez obwinionego zarzutów co do treści samego wezwania, należy podkreślić także, iż organ nie zwraca się z zapytaniem o wskazanie osoby, która popełniła wykroczenie – zwraca się wyłącznie o wskazanie osoby, której pojazd został powierzony do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Wskazanie osoby, której został powierzony pojazd do używania lub kierowania nie jest zatem w żadnym razie tożsame z oskarżeniem tej osoby o popełnienie czynu zabronionego. Wszakże norma prawna zawarta w art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym przewiduje możliwość uchylenia się od obowiązku wskazania na żądanie uprawnionego organu komu został powierzony pojazd do używania lub kierowania w oznaczonym czasie jedynie w sytuacji, gdy pojazd został użyty wbrew woli tej osoby i jej wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mogła ta osoba zapobiec. Stanowisko obwinionego, zawarte w pismach, obrazuje jednocześnie, że nie wystąpiły w sprawie warunki, na podstawie których mógłby się on uchylić od obowiązku odpowiedzi na temat danych osoby, której powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Jeszcze raz wypada zaznaczyć, że udzielenie informacji Straży Miejskiej na temat tego komu pojazd został powierzony, nie jest równoznaczne ze wskazaniem przez właściciela, że to ta osoba popełniła wykroczenie, osoba, której pojazd powierzono, może przecież na przykład bez zgody lub wiedzy właściciela powierzyć ten pojazd jeszcze komuś innemu. Organ zaś nie zwrócił się do obwinionego z zapytaniem o wskazanie osoby, która popełniła wykroczenie – lecz wyłącznie o wskazanie osoby, której pojazd został powierzony do kierowania lub używania w oznaczonym czasie.

W sprawie niniejszej na obwinionym, jako osobie ujawnionej w Krajowym Rejestrze Sądowy jako prezes zarządu spółki (...) Sp. z o.o., ciążył obowiązek w zakresie uregulowanym w art. 96 § 3 kw i w art. 78 ust. 4 i 5 ustawy Prawo o ruchu drogowym, by mógł zgodnie z ustawą zrealizować obowiązek udzielenia informacji organowi. Oznacza to, że osoba zobowiązana wobec organu ma obowiązek posiadania danych na temat tego, kto użytkował jej pojazd i czynić to może w sposób dla siebie dogodny i przez siebie obrany, np. poprzez zwykłe – zapamiętywanie tych faktów, bądź jeśli osoba nie przechowuje w pamięci takich danych np. poprzez powierzenie ewidencjonowania takich zdarzeń innym osobom, tak by zgodnie z ustawą móc efektywnie wywiązać się z obowiązku wobec organu, w sytuacji zwrócenia się o takie dane przez organ zgodnie z art. 96 § 3 kw.

Wykroczenie (stosownie do treści art. 6 § 1 kw) można popełnić nie tylko w zamiarze bezpośrednim ale także ewentualnym, tzn. przewidując możliwość popełnienia wykroczenia godzić się na to. Zatem, obwiniony jako osoba uprawniona do reprezentacji osoby prawnej, będącej właścicielem samochodu, podając, że nie może i nie jest w stanie pamiętać, komu powierzył pojazd, a jednocześnie nie zabezpieczając sobie danych na temat tego komu faktycznie pojazd przekazał, tym samym biorąc pod uwagę istnienie ustawowego obowiązku określonego w art. 96 § 3 kw, przewidywał możliwość popełnienia tego wykroczenia tzn. godził się na jego popełnienie. Nadto, każde wykroczenie może popełnić wyłącznie osoba fizyczna, nie zaś osoba prawna czy inna jednostka organizacyjna. W przypadku wykroczenia z art. 96 § 3 kw – osoba fizyczna, do której Straż Miejska bezpośrednio zwróciła się o udzielenie informacji. Z tego też względu całkowicie nieracjonalne są tłumaczenia obwinionego zawarte w sprzeciwie od wyroku nakazowego, jakoby to zarządzana przez niego spółka miała ponosić odpowiedzialność. Za szczególnie lekceważące podejście do obowiązków należy uznać wysłanie przez spółkę oświadczenia o wyrażeniu zgody na przyjęcie mandatu, pod którym nie podpisała się żadna osoba fizyczna, uprawniona do reprezentacji podmiotu, a w rubryce „podpis właściciela/posiadacza” widnieje odręczny zapis (...), tak jakby to było imię i nazwisko. Ponadto, podkreślić należy, że odpowiedzialność obwinionego za wykroczenie jest niezależna od odpowiedzialności innych osób, do których Straż Miejska również zwracała się o udzielenie informacji.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał obwinionego E. D. za winnego popełnienia zarzucanego mu wykroczenia z art. 96 § 3 kw. Obwiniony jest osobą dorosłą, w pełni poczytalną, nie zachodziła żadna okoliczność wyłączająca jego winę. Jako okoliczność łagodzącą Sąd potraktował przy tym uprzednią niekaralność obwinionego.

Ustalając wymiar kary, Sąd kierował się dyrektywami wymiaru kary z art. 33 kw, a zatem pod uwagę brał stopień społecznej szkodliwości czynu i cele kary w zakresie społecznego oddziaływania, a także cele zapobiegawcze i wychowawcze. Wykroczenie wskazane w art. 96 § 3 kw zagrożone jest karą grzywny. Sąd ocenił, że orzeczona wobec obwinionego kara grzywny w wysokości 200 zł jest adekwatna do przeciętnego stopnia społecznej szkodliwości czynu obwinionego, zdaniem Sądu taki wymiar kary zrealizuje cele prewencji indywidualnej, która ma za zadanie przede wszystkim przeciwdziałanie tego typu zachowaniom w przyszłości, jak i prewencji generalnej, której zadaniem jest kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa i utrwalanie prawidłowych postaw wobec prawa.

Mając na uwadze dochody obwinionego i zasadę, iż to obwiniony w wypadku przypisania mu odpowiedzialności winien ponosić ciężar materialny prowadzonego postępowania, Sąd zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 30 złotych tytułem opłaty oraz kwotę 100 złotych tytułem kosztów postępowania.

Z tych względów orzeczono, jak w sentencji wyroku.